

»Omladine« preklicujejo skorej vsi, drugi za drugim, kar so bili iz kraja obstali. Zato pa je težko reči, kaj je na celi »Omladini« resnice; sprideno pa je to ljudstvo do cela!

Štajarsko. Deželni odbor je prodal kopališče Tobelbad na nemškem delu naše dežele. Kakor je znano, namerava se prodati tudi Slatino, ker neki »premalone« . Kedar gospodar prodaja svoja posestva, kos za kosom, pač ne kaže, da je dober gospodar. — Novi knezoškof Dr. Schuster so bili v torek prvikrat v dež. zboru. Dež. zbor je dovolil večim občinam pobirati do 100% obč. priklad. Občini se pač veliko nalaga stroškov in tudi nepotrebnega dela!

Koroško. Deželni zbor je vsprejel brez ugovora dež. proračun za leto 1894. Slov. poslanec Muri je rekel, da slov. ljudstvo ne more biti zadovoljno z ljudsko šolo, kakor je sedaj v deželi ter želi spremembe. — Mestni očetje v Beljaku so imenovali dež. predsednika, barona Schmid-Zabierow, častn. mestjanom; najbolj zavoljo njegovih zaslug za nemštvo nasproti »slov. nemirnežem«. To so vam čudne zasluge!

Primorsko. Na srednjih šolah v Gorici se gleda posebno na to, da se učenci naučijo nemški, da-si na Primorju ni Nemcev. Naj pa bode že ta ali drugi jezik, vsiljevati ga ne kaže. — Posojilnica v Gorici napreduje dobro in si pridobiva zmerom več zaupanja pri kmetih, pa tudi v mestu. — Minister za trgovino, grof Wurmbrand, je imel za gospodo v Trstu sicer sladkih besed, vendar pa jim ni mogel dati kakih obljub, kar se tiče drž. podpore v denarju.

Hrvaško. Ban Khuen-Hédervary išče iz nova nadškofa in čudno, da ima svoje oči vedno le v ogerskih škofijah, mar ni v hrv. duhovščini moža, da je vreden te časti?

Ogersko. Oni državni poslanci, ki so izstopili iz vladne stranke, napravili so si nov klub in namen ima le-ta vreči sedanje ministre z njih stolov, s tem pa pokopati »civilni zakon«, čem globlje je mogoče. — Na vseh večjih krajih obhaja sedaj katol. ljudstvo javne skode, na njih se izreče ljudstvo rado in soglasno za sklepe katol. shoda v Budapešti, na veliko nevoljo vlade. Sem ter tje pa še vlada celo brani ljudstvu na take shode. Se ve, da vladi to ne pomaga veliko, kajti resnica se ne da prikriti.

Vunanje države.

Rim. V nedeljo so imeli sv. oče Leon XIII. sv. mašo v cerkvi sv. Petra; navzočih je bilo nad 12.000 ljudij. Sv. oče so imeli tudi kratek nagovor. Ljudje so se čudili njih glasu in čvrsti besedi.

Italjansko. Ministerstvo Crispi še vari načrt za svoje vladanje, a Rudini, prejšnji minister, stoji že kredu, da to ministerstvo vrže, ako njegovi stranki načrt ne dopade. Kdor pa pozna slabe finance te države, izračuni si lahko naprej, da načrt vlade — denar je vladar — ne more dopasti, kaj neki more vlada druga, kakor nastaviti višje davke! — Nemiri na Siciliji še niso h koncu, general Morra še ravna sicer lepo z ustajniki, ali njih revščine ne more jim odvzeti in cele te ustaje bi ne bilo, ko bi ljudje imeli kaj jesti. Kralj Umberto nima sreče, z njim pa cela država ne: manjka jim blagoslov božji.

Francosko. Predsedniku republike, Sadi-Cornotu, se grozijo anarhisti, ako potrdi obsodbo na smrt pri njih tovarišu Vaillant. Doslej pa se kaže, da ostane pri obsodbi. — V državnem zboru pa se poslanci pitajo s tatovi, morilci in Bog zna, kaka imena si se dajo; ne pa brez pravice, zakaj republikanci so vsi in žal, da hodijo vsi v umazanem perilu.

Belgijsko. Na kraljevem dvoru bode kmalu gostija,

ker se oženi grofica Jozefina, hči brata kralja Leopolda II., s princem Karlom Hohenzollernskim, ki je v rodu z nemškim cesarjem.

Angleško. Vlada trdi, da nima nič opraviti z ustajo v Braziliji in torej tudi ne more nasvetovati ustajnikom, da se udajo. Tudi za svet, tak ali enak, je nihče ni vprašal. To je že mogoče.

Nemško. Cesar so Nemci želeli že dolgo, to se je zgodilo zadnjo soboto v Berolinu: knez Bismarck se je pripeljal v Berolin in cesar Viljem ga je obdržal pri sebi — znamenje, da sta se zopet sprijaznila. Nekateri mislijo, da stopi Bismarck zopet v prejšnjo svojo službo, za dež. kancelarja. Kolikor se vidi, pa še ni misliti na to. — V drž. zboru so hude praske, ker se poslanci branijo novih davkov, ali kaj čejo, ko jih je treba? Manjka jim 70 milj. v drž. proračunu in ta denar se mora dobiti, naj se vzame, kjer koli je komu ljubo.

Rusko. Car Aleksander je bil zbolel precej nevarno, toda bolezen mu je že odlegla tako, da mu ne gre več za življenje. — Mesto Varševa je dobilo iz Lyona jako lepo bandero v znamenje, da ste si ruska in francoska vlada prijazni, če že ne v zvezi.

Bolgarsko. Knežinja Marija Lujiza je povila in otroku bodo dali ime: Boris. Srečni oče, knez Ferdinand, je izdal posebno izjavo na ljudstvo, v kateri mu daje to na znanje. Mladi Boris vsprejme sv. krst v kat. cerkvi, da-si je ljudstvo iz večine pravoslavno t. j. staroversko.

Srbsko. Novo ministerstvo je sestavil dr. Simić, doslej poslanik na Dunaju. Milan še ostane na dalje v Belemgradu. Obtožbe ministrov Avakumović in tov. je kralj preklical in skupščino, drž. zbor, odložil, najbrž do pozne pomladi.

Turško. Mohamedancem ne dopada več v Evropi ter se selijo nazaj v Azijo. To se godi sicer po malem, vendar pa se po nekaterih krajih že pozna, da ljudij zmanjkuje.

Afrika. V Dahomeji so izvolili si protikralja in doslenji kralj, Behanzin, ima le malo več zvestih ljudij. Tako trdijo francoska poročila, mogoče pa je, da še Behanzin ne stoji na tako slabem torišču.

Amerika. Bratomorski boji se v Braziliji bližajo koncu ter bode zmagala vlada; gorje pa bode za ustajnike, kolikor jih jej pride v pest. — Iz New-Yorka so poslali za več milijonov zlata v Evropo; tu pa zgine brž v kase judov.

Za poduk in kratek čas.

Spomin na Bosno.

Leta 1878 bila je vojska v Bosni in je bil naš polk stv. 47. tudi poklican tje; ko smo 15. julija zvečer odrinili iz Maribora, so bili nekateri naših slov. fantov silno veseli, ker so menda mislili, da se bodo zmiromi po železnici vozili; toda v Oseku so železnega konja izpregli in sedaj smo se na lastne noge postaviti morali, in smo prišli potem po hudih in vročih marših dne 3. avgusta v Dobo. Kaj pa zdaj? Ko je prišel glas, da je bilo mnogo huzarjev pri Maglaju vjetih in skoraj vsi pokončani, takrat niso več tisti vriskali, kateri so popred toliko veseli bili, celo poparjeni so bili, ko je samo glas do nas prišel o pobitih huzarjih. Ker je bil naš polk (regiment) skoro zmiraj za stransko stražo, in smo šli skozi Tešanj, sta slišala dva vjeta huzarja, da so naši vojaki tam, in sta začela na ves glas vpiti notri v kleti, kjer sta bila vjeta; ko smo ju rešili iz kletke, sta bila zelo vesela, ako ravno nista dru-

gega na sebi imela, kakor samo srajco in gate in sta celo tisto noč pri nas ostala. Ko smo drugo jutro ob petih odšli proti Maglaju, je ravno ta dan bila naša kompanija za prednjo stražo, in ko tako gremo bliže in bliže, že slišimo gromenje tepov, kako je pa zdaj pri srcu onim veselim fantom? O zdaj že niso več sreča imeli na svojem kraju, ampak že v hlačah! In ko potem tako gremo naprej smo se nekateri šalili, kako bomo Turke pomandrali, ker so oni popred huzarje vničili, nekateri pa so tiho in mirno šli in premišljevali svojo usodo; in ko pridemo tako po nekem gojzdu navzdol, pribežita dva oborožena Turka proti nam, in ko nas zagledata, vržeta pukše od sebe, in tako gresta mirno proti nam, in delata križe na čelu in prsih v znamenje, da nista naša sovražnika. Mi smo ju pa videli, da sta orožje v kraj vrgla in zato smo jih vjeli; njima nič ni pomagalo, ko sta nam kazala, da nimata nikakega orožja, in tudi križi niso jima nič pomagali, morala sta iti z nami. Ko pa sta to videla, sta se v beg spustila; ker pa so bili naši urnejših nog, so ju kmalu spet prijeli in sta dobila zato par toplih po hrbtu. Ko je bil blizu pete ure boj končan, pride naš vojskovodja s svojim spremstvom F. Z. M. Filipovič in so bili vjeti pred njega postavljeni, bilo jih je sedem: ta nam znana dva in drugih pet in med njimi je bila tudi borna ženica, blizu 70—80 let stara. In glejte zdaj general ni vprašal nobenega izmed teh, ali je imel orožje pri sebi ali ga je proč vrgel, bili so vsi na smrt obsojeni. Če bi jih bil vprašal, lahko bi ona dva bila rekla: Bogme, bratko, jaz nisem pucal (streljal), ker nisem pukše pri sebi imel, ko so me vjeli, in bi se potem pričele morale priti; tako pa je bila sodba sklenjena brez prič in sicer na smrt, potem pa so bili kraj reke Bosne postavljeni in tam vstreljeni, in voda je bila njihov grob.

Moj namen pa ni, da bi vojsko nadalje popisoval, kako smo se namreč vojskovali pri Maglaju, Žepču, Belahovcih in Sarajevu; hotel sem le pokazati, da se nekateri naši narodnjaki ravno tako obnašajo, kakor ta dva Turka: kedar je o narodnosti govor, tedaj so veseli in vneti, kakor hitro pa slišijo o sovražniku, tedaj pa so celo poparjeni, kedar pa že slišijo, da se sovražnik bliža, tedaj pa jim srce celó vpade; kedar pa ga zagledajo našega narodnega sovražnika, tedaj pa celó: pukšo narodnosti v kraj važejo in že od daleč križe delajo v znamenje, da so njegovi prijatelji, na mesto da bi se za narodnost hlabro vojskovali. Glejte, onima našima dvema Turkoma ni nič pomagalo, da sta pukše proč vrgla, sta vendar ravno tako bila k smrti obsojena, kakor drugih pet. Tudi vam ne bo nič pomagalo, boste ravno tako občutili tujčevo peto na glavi, in jo že sedaj občutite, če drugod ne, pa vsaj pri mošnji, kedar morate zmirom za njo držati in toliko nepotrebnih stroškov plačevati.

Od kod je hren.

Narodna legenda, zapisal Anton Kosi.

Ko sta še Zveličar in sv. Peter po zemlji hodila, prideta na svojem potovanju do neke hiše, iz katere sta vže od daleč slišala krik in vrisč. »Stopiva nekoliko v hišo, da vidiva, kaj se ondè godi in kdo tako upije«, reče Zveličar sv. Petru. Popotnika odideta. V hišo stopivši najdeta tukaj ženo, ki je ravno svojega moža neusmiljeno oštevala, zmerjala in upila nad njim, da je bilo groza slišati. — Mirno poslušata Zveličar in sv. Peter nekoliko časa hudo ženo, ki se od prišlecev ni dala motiti, temveč še vse bolj kričala in moža zasipavala s takimi psovskami, da je še celó sv. Petra začelo strah biti.

»To je pa vže vendar preveč«, obrne se zdaj Zveličar k svetemu Petru, »idi in izmekni ženi jezik in

koniec bode vseh besedij!« »O gospod, ali ni to prevelika kazen za ženo,« obotavlja se svetnik, ki se je hudobne žene močno bal. »Idi in stori, kakor sem ti ukazal,« reče resno Zveličar. Sv. Peter, ki je dobro vedel, da ne gré protiviti se Gospodovim ukazom, ohrabri se in prej, kakor je bilo mogoče ženi se v bran postaviti, imel je njen jezik vže v roci, ter ga je izročil Zveličarju, ki ga vzame in spravi. »Čemu pa ti bode sedaj ta hudobni jezik?« popraša radovedno Peter, ko zapusti hišo.

»Ta hudi jezik«, odvrne Zveličar, »bodem vtaknil v zemljo in vzrastlo bode iz njega zopet »hudo«, a vendar bodo ljudje to »hudo« radi imeli.

Iz babjega jezika je bajé vzrastla potém rastlina: hren, kateri, da-si ima zelo hudo in ostro koreniko, ljudje vendar kaj radi uživajo. Kaj se je zgodilo kasneje z ženo, ki se je jezika iznebila, je-li še dalje nad možem upila ali se je pa z njim pomirila — tega nam legenda ne pripoveduje.

Smešnica. Neki bolnik je dal svojo poslednjo željo zapisati tako-le: »Ničesar nimam, dolžen sem veliko, kar čez ostane pa žlahti zapustim!«

Razne stvari.

(Odlikovanje.) Svitli cesar je podelil prednici usmiljenih sester v Ljubljani, s. L. Hoppe, zlati križec za zasluge s krono.

(Pastirski list.) Mil. knez in škof govorijo v letošnjem pastirskem listu o sv. družini ter jo živo priporočujejo slov. družinam v posnemanje. List šteje 12 strani in 2 strani je »postne postave«.

(Okr. zastop.) V Rogaskem okraju se ima vsled zadnjih volitev nadalje večino stranka nemškutarjev; slov. stranka je samo v kmečki skupini, toda v tej je sijajno zmagala. Zakaj pa se ni tokrat znagaia v ostalih skupinah, o tem več v prihodnjem listu.

(Čitalnica v Brežicah) priredi v nedeljo, dne 4. februarja 1894 v hotelu »Klembas« veselico s sledečim vsporedom: 1.) Visoki »e«, veseloigra v enem dejanju; 2.) petje in prosta zabava. Začetek o 1/28. uri zvečer.

(Bralno društvo) »Edinost« v Središči ima v nedeljo, dne 4. februarja ob 7. uri zvečer v gostilni gosp. Šinka na kolodvoru svoj letošnji občni zbor. Na dnevnem redu je poročilo vodstva o društvenem delovanju, polaganje računov in pa volitev novega odbora. Po zboru prosta zabava in tombola.

(Dijaški kuhinji) v Mariboru je daroval vlč. g. Jožef Hrzič, kn. šk. duh. svetovalec in župnik na Spodnji Polskavi, 5 gold. ter g. Anton Kosi, učitelj v Središču 2 gold. 23 kr., zatem pa vlč. g. Anton Lacko, kn. šk. duhovni svetovalec in župnik pri Sv. Križu na Murskem polju, 2 gl. in nabralo se je pri ženitovanju Štrakljevem, ravno v isti župniji, 10 gl. 10 kr.

(Zasipalo) je v sredo v Pobrežju pri Mariboru dva delavca, Ferša in Šmirmaula, ko sta podzidavala studenec. Iz c. kr. kaznilnice so sicer brž poslali delavcev, da bi ju izkopali, toda doslej še niso dokopali do nju. Ona sta že gotovo mrtva.

(Dež. zbor) skonea svoje posvetovanje še le okoli srede tega meseca. V posvetovanju ima med drugim tudi prošnjo ljudskih učiteljev za vrejenje njih plače.

(Česta.) Od Luč proti Solčavi se napravi nova cesta, največ na stroške dežele. Za to pa je treba, da dež. zbor te stroške dovoli.